Ч. 103 Середа 10 (22) мая 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Ґр. Кальноккий і ґр. Ґолуховский.

Зміна в міністерстві справ заграничних есть вже довершеним фактом а з вістий, які о ній доси ходили, можна вже вибрати щось певного. Передовсім розходить ся о питане, що спонукало ґр. Кальнокого до уступленя? Самі наслідки подорожи нунция Аліардіого. т. е. нетактовне виступлене угорского президента міністрів бар. Банфіого не могли бути тою причиною, котра спонукала ґр. Кальнокого подати ся до димісиї, бо хоч то й була безпосередна причина, то однакож она, як знаемо, дала ся була усунути і варазї здавало ся, що конфлїкт межи міністром справ заграничних а угорским президентом міністрів дасть ся залагодити. Але не минули й дві неділї, як ґр. Кальнокий подав ся й другий раз до димісиї, а сим разом вже рішучо; Корона приняла его димісию, а на місце его прийшов ґр. Ґолуховский, о котрім аж майже до послїдної хвилї нїхто нїчого не чував, а котрого, як звістно, припоручив Коронї сам ґр. Кальнокий. З того видко, що ґр. Кальнокий вже давно носив ся з гадкою уступленя, бо навіть виглядав собі своего наслїдника. Факт сей потверджуе тепер і кореспонденция, яку одержала з Відня монахівска Allg. Ztg. До сеї ґазети пишуть так:

„Вже той факт, що безпосередно по принятю димісиї ґр. Кальнокого наступило іменоване ґр. Ґолуховского, припорученого ним на се становище, есть доказом, що усуплене міністра справ заграничних не було для тіснійших кругів несподїванкою, хоч правда, що він аж в послїдних днях рішив ся подати ся знову до димісиї. Зі всего, що в послїдних часах стало звістним о становищи ґр. Кальнокого, особливо супротив Угорщини, не треба довго шукати за причинами его рішеня. Річ ясна, що він прийшов до переконаня, що серед настрою, який запанував по тамтім боцї Литави, і серед трудностий у вирівнуваню непорозумінь успішне спільне дїлане з угорским правительством стало ся неможливе і він мусів числити ся з тим, що сесия спільних Делеґаций доведе до формальної борби. З другої-ж сторони держав ся ґр. Кальнокий строго тої засади, що він може лиш тогди вести справи заграничні, за котрі одвічае, коли не буде виставлений на ту небезпечність, що другі правительственні чинники в Австро-Угорщинї будуть ему псовати его роботу. Позаяк отже не було потрібної обезпеки від тої небезпечности, то ґр. Кальнокий зложив теку в руки свого Монарха".

Виходить з того, що головною причиною димісиї ґр. Кальнокого був факт, що до его заграничної полїтики мішало ся угорске правительство, а здаесь, що конфлїкт его з бар. Банфім був лиш одною частию того факту.

Ґр. Кальнокий, уступаючи з своеї посади лишив своему наслїдникови як найбільше упорядковані відносини полїтичні. Він, що правда, обиимаючи теку міністра справ заграничних дня 20 падолиста 1881 р., застав також сприяючі відносини полїтичні: мировий союз Австро-Угорщини з Нїмеччиною, до котрого приступила ще й Італїя, але він умів ще своею оглядностию і зручностию ті відносини не лиш укріпити але й поглубити та оминути грізні нераз конфлїкти, які виринали в часї его урядованя, та розширити і збільшити вплив і повагу нашої монархії.

Ґр. Ґустав Кальнокий есть потомком одної із найстарших родин австрийских, котрої старша лїнія мае свої добра на Моравї, а молодша на Угорщинї і в Семигородї. Ґр. Кальнокий належить до моравскої лїниї і родив ся в 1832 р. в Лїтовицях. Службу в урядї заграничнім розпочав він 1854 р., був при посольстві в Монахові, відтак при амбасадї в Берлинї, відтак в Льондонї і Римі, а надзвичайним послом в Копенгазї, до сїчня 1880 р. заступав австро-угорского амбасадора в Петербурзї, а по наглій смерти міністра справ заграничних Гаймерля в 1881 р. став міністром справ заграничних і цїсарского Дому.

Его наслїдник ґр. Аґенор Ґолуховский мало був доси звістний ширшим кругам, але ті, що знали его близше, цїнили его високо. Він есть успособленя консервативного і вірним сином церкви а яко дипльомат показав ся дуже зручним і оглядним. Для того то — як каже Fremdenblatt — брано его дуже часто в комбінацию, хоч він нераз і сам о тім не знав, а навіть тепер, коли его покликано до Відня, не мав ще певности, в якій цїли їде до столиці держави. Іменоване ґр. Ґолуховского міністром справ заграничних приняла Европа спокійно, хоч ріжні правительства з ріжних причин; най симпатичнїйше до особи п. міністра віднеслась Франция, з котрою лучить его подруже з Францускою з роду, кн. Міра (Murat). Навіть в угорскім парляментї заявив вчера президент міністрів свое повне довіре до п. міністра справ заграничних.

---

3)

Зійшла з розуму.

(Веселе оповіданє. З нїмецкого).

В. Пасавера.

(Дальше.)

— Іване — відозвав ся доктор, натягаючи правий чобіт на ліву ногу — з нею що раз гірше. Ти кажеш, що она не виходила вчера цїлий день з своеї комнати?

— Цїлий день і вечер нї, пане докторе. Казала, що голова еї дуже болить, — але сей чобіт не на сю ногу — отже!

— Ага, він з другої ноги — сказав доктор і щоби направити похибку всунув скоро праву ногу в лївий чобіт. — І она, як кажеш, не говорила нїчого і не їла?

— Мало, дуже мало їла і все від мене відвертала ся, як я приносив їджене — але ваша нога не в тім чоботї, пане докторе, дайте сюди ногу, так, тепер тягнїть! — і не дивила ся на мене, немов би еї совість гризла а очи мала звернені на книжку, що лежала перед нею на столї, але коли я заглянув до книжки, то побачив, що она була обернена буквами на долину — отже!

— О, то зле, Іване! Слухай-же, позволь їй робити, що захоче, удавай, що она тебе нїчого не обходить, так як вчера, се найлїпше. Але — говорив він дальше натягаючи сурдут,— уважай на неї добре, не спускай бідної дитини з ока, анї на хвилю — розумієш?

— Цїлком! — усьміхав ся Васько.

— Есть лише одна рада, Іване. Я цїлу ніч не спав, а гадав над сею справою. Мушу еї віддати замуж. Она мусить віддати ся тут в містї і тут лишити ся а не іти до братової. Я мушу еї мати близько себе і наглядати еї, аж доки недуга не появить ся в повній силї і доки не скінчить ся всьо з нею; тодї я буду як раз під рукою — розумієш?

— Цїлком! — засьміяв ся Васько. — Але хто схоче женити ся з божевільною.

— Се моя річ! — Або-ж ті всї, що женять ся, не божевільні? — Розумієш?

— Цїлком! — відповів Іван.

— Отже я іду еї віддавати. Знаю одного, що радо ожените ся з нею і то навіть дуже радо. Она-ж і гарна і богата та й я не поскуплю ся з приданим з своеї сторони. Отже бувай здоров!

Доктор пішов.

Іван провів его аж до дверий, щоби впевнити ся, чи дїйстно відійде. Відтак вернув поволи до комнати і з якоюсь торжественною повагою засунув з середини засувку від дверий. Коли опинив ся сам в замкненій комнатї, виліз на столець і витягнув зза великого слоїка з їжаком фляшку, вибрав собі одно з докторових циґар, закурив его і сїв заложивши одну ногу на другу на мягкий фотель свого пана. Була одинайцята година, в комнатї стояла задуха, а плин в фляшцї, з котрої Васько від часу до часу потягав поважну его скількість, причиняв ся очевидячки в значній мірі до полїпшеня настрою докторового помічника. О сім сьвідчив не лише що раз більший румянець на лици Васька, але особливо усьмішка, що раз-у-раз пересувала ся по его устах. Викуривши половину циґара, викинув его за вікно (Васько з засади курив лише лїпшу половину панових циґар) а сам опер ся о поруче мягкого фотелю і поволи замкнув очи. Довкола него було цїлком тихо. Здавало ся, що й сам час ходить на пальцях коло него, щоби его не збудити. Жаби і хрущі не кивали ся. Морска свиня, синицї, соколи, ріжні ящірки і гадини глядїли на него непорушно і без віддиху. Але ему нї трохи не перешкаджало. Се-ж все були самі его давні і любі знакомі. Він заспав. Часом усьміхав ся, так як дитина усьміхае ся крізь сон.

Він спав і не чув нїчого. Він також не чув, як сходи, що вели на подвіре з Софійчиної комнати попри докторовий музей, легко заскрипіли. Звичайно сходи не скриплять без причини. Сим разом скрипіли они під ногами Софійки. Она легко але скоро зійшла на долину і побачивши, що на подвірю нїкого нема, перебігла півперек него до огорода та без нїякого страху пустила ся стежкою між корчі і соснину аж до задного муру, де були малі дверцї, котрими виходило ся в поле.

Про своїх людий.

(Конець).

Дописуватель з Тернопільщини кінчить слідуючими словами:

Признаю ся, що хоч пишу про своїх людий і по щирости, але знаю злобу і нерадивість людску, котра може слова мої брати за оборону і похвали для згаданих мужів, хоч они нї моеї похвали нї оборони не потребують. Не мав я на цїли писати про їх цїлу дїяльність і про їх заслуги; тілько я хотів опамятати людий, нагадати їм етику житя публичного. Всякий чоловік, котрий може чинити, а не чинить добра, не мае права докоряти другому, що чинить добро після свого розуму і спроможности. Лучше хоч троха добре дїло, ніж найкрасша невиконана рада. Шануючи своїх людий працї, тим самим шануемо себе; слухаючи пустословних крикунів, зневажаемо себе....

Раз був я в однім численнім товаристві рускім. Були там люди і здалека і зблизька, навіть і зі столицї Галичини, зі Львова, були цивільні і духовні, независимі люди і урядники — і всї як би на даний знак роскричали ся на полїтику, котру заступають Барвіньский і Вахнянин: „Они нас хотять сполячити, будують Польщу і т. п.“ Коли пристрасти троха втихомирили ся, забрав я голос і кажу: „Я знаю сих двох мужів; они чисті серцем супротив Руси, они щирі патріоти, їх доми рускі, они явно виступають яко Русини і гордять ся тим, що суть Русинами! Але, пане коморник, я знаю, що ваша панї і ваші діти соромлять ся говорити по руски. Нїхто вашої родини не бачив в церкві, тілько все в костелї. А кілько руских письм вийшло з вашої канцелярий? Хоч ви й жиете з руских людий, а не з Поляків!... Ви знов, панонько, чи списали хоч один протокол зі сторонами по руски? Знаю зовсїм певно, коли ви були в однім рускім селї на комісиї, то хоч нарід мало що вас розумів, ви таки вперто говорили до него по польски. До касина руского не хочете належати, бо — по просту скажу — боїте ся! Ґазети жадної рускої не тримаете. Де-ж ваша рускість?... Ви знов, отче, не гнївайтесь дуже на Барвіньского та Вахнянина; не кажіть, що они Ляхи, бо хоч ви руский сьвященик, але ваша добродїйка говорить по польски тай ви самі, — як я бачив — пишете квіти на конґруу по польски. До жадного руского товариства не належите — тож хоч не прозивайте других!...

І так трохи не в кождого можна було найти ріжницю поміж гарними словами а поступованем! Не кричім, не горлаймо богато, а працюймо більше! Заким зачнемо других поправляти, поправмо перше самих себе! Не судїм себе за ласкаво а других за остро! Може бути, що посли Барвіньский і Вахнянин в дечім заблудили, та не кидаймо каменем на них, бо що они роблять, то роблять в найлучшім намірі і в найлучшій вірі. Нехай їх гадка буде й инша, як у декого з нас; але ми судім без пристрасти і будьмо самі щирі між собою, сходім ся, виповідаймо свої думки отверто, а порозуміемо небавом, за ким іти і що робити. Памятаймо все, що важнїйша та робота, яку ми зробимо самі по руских селах та містах для селян і міщан, ніж робота всїх руских послів разом, яку-б они полїтику і не провадили. І коли вже послів судимо, то судім же так само і себе, бо на нас, на всїх інтелїґентних Русинах, спочивае не менший обовязок, як на послах. Чи полїтика Барвіньского і Вахнянина добра, то покаже ся. Треба виждати. Коли буде добра, підемо за ними, а не буде добра, то будемо радити инакше. Але поки що не даваймо своїм пристрастям волї, шануймо своїх людий, коли хочемо, що-б нас шанували і передовсїм — ще раз кажу працюймо самі!

Перегляд полїтичний.

В угорскій Палатї послів заявив вчера президент міністрів на інтерпеляцию пос. Апонього, що уступлене ґр. Кальнокого есть досить субективної натури, як щоби він міг тут щось о тім сказати. Неправдою есть будьто би розходило ся о інтерпретацию угорскої постанови конституцийної в справі впливу угорского правительства на заграничні справи. Уґронови відповів бар. Банфі, що угорске правительство зазначило свое становище при іменованю ґр. Голуховского і то становище увзглядненo. Він, Банфі есть переконаний, що ґр. Голуховский буде так вести свій уряд в порозумїню з угорским правительством, що всї спільні інтереси будуть увзглядненi.

Новий сербский міністер фінансів Петрович, предложив королеви проект утвореня постійної ради фінасової і спис осіб, що мають до неї належати.

Японьска армія зачинае поволи уступати з Хіни. Остануть ся лиш залогою в Порт Артурі і Веї-гаї-веї, мабуть доти, доки Хіна не заплатить цїлого відшкодованя. Японьска ґвардия цїсарска вибирае ся на Формозу, а адмірал Кабаяма виїхав вже туди, щоби там обняти ґубернаторство. Тимчасом вибухла на сїм острові велика ворохобня і якийсь ґенерал хіньский оголосив ся там королем.

Новинки.

Львів дня 21 мая 1895.

— **Іменованя.** П. Міністер рільництва іменував концепіста адмінїстрацийного при ц. к. Дирекциї лїсів і домен у Львові Казим. Чежовского, ад'юнктом адмінїстрацийним.

— **Є. Е. п. Міністер просьвіти і віроісповідань** приділив новоіменованого краевого інспектора шкіл, Мечислава Залеского, до галицкої краевої Ради шкільної.

— **Цїсарский дуб.** Сторожа огнева в Пикуловичах під Львовом зорґанізована перед трема роками тамошним півцем церковним Филипом Бачиньским, складае ся тепер з 40 членів та мае дуже добру сикавку за 300 зр. В признаню заслуг при гашеню огнїв в охрестности, пр. в Ляшках, Прусах, Борщовичах, отримала від Є. Вел. Цїсаря з дарі 100 зр. Для заявленя своєї подяки і глубокого поважаня для Цїсаря рішила громада засадити на громадскій площи дуб. Посьвячене того „цїсарского дуба“ відбуло ся дня 15 с. м.

— **Доповняючий вибір** одного члена Ради повітової в Коросні, з групи громад сільских, розписаний на день 26 червня с. р.

— **Зміна властителїв.** Більші посілости Вянички, Дмитровичі, Гончарі, Голів і Людвинів, в повітї львівскім, перейшли на власність бар. Адама Гороха за цїну 600.000 корон.

Тут пристанула і слухала, а серце сильно їй билось. За муром роздав ся чийсь скорий і твердий хід. Але она сего ходу цїлком не налякала ся. Противно: скоро кроки роздали ся при дверцях, она скоро отворила заржавілий замок великим, тяжким ключем, котрий тримала вже кілька мінут, як яке убийче оружє в своїй малій руцї. А коли дверцї отворили ся, війшов до огорода молодий, стрункий чоловік, замкнув за собою дверцї, вхопив Софійку за обі руки і поцїлував еї в уста з такою певностию себе, немов би так і мусїло конче бути.

— А що, Софійко, як було вчера? — спитав він держачи еї за руки і з любовю вдивлюючи ся в неї своїми гарними чорними очима.

— Ах, Генрику! — відповіла она приязно, але якось сумно і положила голову на его плече. — Я сего довше не знесу, сего за богато! Треба раз вже сю річ скінчити, сяк або так. Они підглядають мене на кождім кроцї, а я мушу все удавати! — Вчера, коли ти в альтанї малював мій портрет, пізнав мене Васько. Але они оба нїчого менї не сказали, нї він нї стрик і я сидїла цїлий день на горі, не сходила на долину та удавала, що мене голова болить. Я й справдї не знаю, що була-б я сказала, если-б мене був стрик запитав — ох, коби ти знав, як менї тяжко удавати!

— Моя дорога Софійко, — відповів молодий чоловік притягаючи еї до себе — дуже жалую тебе, але я жду кождої хвилї, що дістану місце при академії. І скоро лише буду его мати, то мій перший хід буде до твого стрика....

— Ах, стрик, стрик! — вздохнула она — він все ще такий недобрий на тебе! Він не бачить цїлими місяцями ніякого чоловіка у себе і всьо, що его займае, то ті его погані звірята і гнїв на своїх свояків. О своляках, особливо о Махтах, т. е. о твоїй матери і о тобі говорить як найгірше — і я бою ся, що буде зле, він тобі просто відмовить, а може й не допустить до себе.

— Допустить, Софійко, допустить! Я-ж независимий і не хочу его гроший. А як я ему предложу мої сьвідоцтва з Риму і з Монахова від найславнїйших малярів і академій, а до того ще й патент на учителя в академії, то він погодить ся зі мною, — побачиш! А як не схоче, то ти підеш від него до моеї матери, она певне прийме тебе з отвертими раменами.

Софійка сумно похитала раменами.

— Нї, Генрику, нї, се не може бути! Він опікував ся мною від дитини, був менї вітцем і материю, а я мала-б его покидати на старі лїта? — Але я вже мушу іти. Хто знае, чи Васько знов не слїдить мене, а може вже й стрик дома? Перший раз від пів року вийшов нинї — то мусить бути якась дуже важна річ, що его вигнала з дому. А тепер, бувай здоров, Генрику!

— Мусиш вже іти Софійко? Ну, до побаченя! Будь спокійна, моя люба, не довго буду тебе мучити тим скриванем, бо оно й менї вже надоїло. Нинї — завтра дістану цїлком певно посаду і іду зараз до стрика. Бувай здорова!

Они обіймились і поцїлувались.

Генрик Махт відійшов. Софійка замкнула дверцї і скоро побігла огородом до дому. В сїнях вийшов напротив неї з музею Васько. Але она перебігла попри него на сходи і зникла в своїй комнатї.

Васько стояв з отвореною губою, дивив ся за нею і сильно усьміхав ся.

— Вчера слаба — нинї рано слаба — ледве кивала ся — а тепер знов весела, прибрана і ходить по самітних місцях до старого, небезпечного огорода — отже! — Що то на се скаже пан доктор, як прийде до дому, а вже надійде, бо обід незабаром.

І пан доктор вже дійстно вертав до дому. Коли він в своїм довгім чорнім сурдутї і в вузонькім, високім цилїндрі, що походили ще з перед шістьдесятьох лїт, появив ся в містї, ставали люди по улицях і з зачудованем приглядались ему, немов би хотїли сказати: адїть! щось буде, доктор ще таки жие!... Бо хоч він показував ся між людьми ледве раз на пів року, то все-ж знало его вже в містї вже три поколїня. Злі язики говорили о нїм, що кождого разу, коли він вийде на улицю, мусить стати ся якесь нещасте, так само як погани ворожили нещасте, скоро в день появила ся сова. Але доктор не дбав на ті поговірки і ішов своєю дорогою аж до малого, але знаного дому, на котрого дверях коло ручки від дзвінка красувала ся велика порцелянова таблиця з поважною написею: „Жан Матіє, доктор і професор анатомії і патольоґії“. Тут мешкае сей любий чоловік, котрого доктор вибрав для Софійки.

Він потягнув за дзвінок. Стара служниця отворила і стала в дверях.

— Чи пан професор Матіє дома? — спитав доктор.

— Замикати двері! До сто чортів — перетяг голову менї зірве! — роздав ся якийсь пискливий, тоненький голос з першої комнати коло сїний.

— Самі чуете, що дома — відповіла слуга злісно, впускаючи доктора. — Он як верещить.

Се був дійстно голос того любого чоловіка, котрого доктор шукав. Він запукав і війшов до комнати, хоч тамтой не вважав за потрібне сказати слово „Прошу“. Любий, дуже

— **Доповняючі промислові курси,** введені в вересни 1894 р. в девятьох львівских народних школах, скінчили передвчера шкільний рік з вдоволяючим успіхом. На курси записало ся 811 учеників. Найбільше було столярів, кафлярів, мулярів, ковалів, бляхарів, шевців, а найменше ножівників, рушникарів, годинникарів, коминарів. З добрим успіхом окінчило 656 учеників, між ними 84 з відзначенем; 155 учеників не клясифіковано. Видатки на ті курси виносили 16.000 зр. і їх покрили по рівній части: держава, край і місто.

— **Кулі з алюмінїюм.** Один французский промисловець з околиць Бельфорта продав англїйскому правительству значну скількість алюмінїових куль свого винаходу. Такі кулї, разом з відповідним оружем, будуть роздані войску і поліциї для спинюваня уличних збіговищ, розрухів і т. ин. Як звістно, алюміній найлекший металь і длятого кулї з него призначені до того, щоби держати неспокійних без розливу крови в якімсь віддаленю. Вправдї ті кулї на віддалене 100 мет. будуть завдавати рани, але о много лекші, як кулї оловяні, а на віддалене 200 метрів есть вже алюмінїова куля нешкідна. Французске правительство хоче також скористати з того винайденя.

— **Проворна мантійка.** Перебуваюча у Віднї графиня Ляйнінґен фон Вестербурґ була не мало зачудована, коли їй доставили рахунок за річи, котрих она нїколи не куповала. Она передала справу поліциї, і показало ся, що під імя гр. Ляйнінґен підшиває ся мантійка, о котрій доси не знають, хто она есть. Так само не знати, яким способом пригорнула та мантійка до себе молоду прегарну Англичанку з доброї родини. Она представляла дївчину завсїгди яко свою доньку і приваблювала богатих женихів до неї, з чого мала досить доходів. Англичанка хотїла утечи до родичів, але мантійка еї замкнула. Тепер же еї замкнули, а Англичанкою опікує ся англїйский пастор у Віднї.

— **Крадежий у п. Мінїстра Мадейского** допускав ся вже від довшого часу якийсь домашний злодій і забирав головно з замкненого столика дрібні грошеві квоти та циґара. П. Мінїстер звернув на се увагу домашної служби, котра, щоби охоронити ся від підозріня, рішила конче викрити злодія і се їй дїйстно удало ся, бо зловила льокая Марка Процика, як витрихом отвирав столик і забирав гроші. Суд перевів слїдство і по переведенїй розправі засудив Процика на два місяцї тяжкої вязницї.

— **Fata morgana.** В Буфальо, однім містї Америки, показала ся прегарна fata morgana. В воздусї видно було місто, котре есть віддалене на 90 кільометрів. Все було виразно видно і церкви й озеро з пароходами, а навіть людий. Оно тим цікавійше було, що все було видно не обернено, але таки в природнім положеню. Люди збігали ся, щоби побачити то чудо, а 200.000 голов не могло налюбовати ся красотою того з'явища.

— **На сибірскій зелїзници** уложено вже шини на 1500 верст, а на просторі звиж тисяча сто верст ходять поїзди уже правильно. Доси на різні відділи тої зелїзницї доставлено 100 льокомотив і 2500 ваґонів. Довгота цїлого шляху сибірскої зелїзницї обчислена, як звістно, на звиж 7000 верст.

— **Живцем засипані.** В Кутківцях під Тернополем при копаню глини усунула ся земля і засипала 50-лїтну Марию Курбай і 18-лїтного Костя Гая. Коли нещастних відкопали, була Курбаєва удушена, а Гай давав ще знаки житя, однако нема великої надії, щоби его удержати при житю.

— **Запис для винахідників.** Американьскі часописи доносять, що сенат Сполучених Держав одержав до розпорядимости запис в сумі 100.000 долярів. Ся сума призначена для винахідника, що ще перед роком 1900 побудує такий бальон, щоби ним можна перевозити в воздусї і людий і товари з повною безпечностию і з скоростию 48 кільометрів на годину.

— **Гіпнотичний процес.** В Лїонї у Франциї веде ся перед судом присяжних процес, що викликав в широких кругах велике зацїкавлене. Істория процесу така: В червни 1893 року померла в Лїонї старша вже пані, вдова Ґіндран, котра по своїм чоловіцї, що помер 6 місяцїв перед еї смертию, унаслїдила звиж мілїон франків. Вже смерть еї чоловіка, що майже нагло наступила, дала повід до ріжних поголосок, тим більше, що в его домі появили ся якісь чужі люди, котрих перше нїхто не бачив і не знав. Був се якийсь Жув маґнетизер і его жінка, що займала ся спірітизмом. Они обоє замешкали у вдови і рядили ся там, так як у себе. Коли вдова померла, найшло ся завіщане, котре записувало цїлу спадщину Жувам. Однако на яку недугу померла вдова, сего не справджено. Против завіщаня піднесли правні наслїдники закиди і суд установив секвестра, котрий завідував спадщиною. Жуви, прочуваючи, що процес випаде для них некористно, хотїли часть полишених гроший сховати, але на тім зловлено їх і на основі ріжних поголосок арештовано. Сусїди, що ставали в слїдстві яко сьвідки, зізнали, що Жув маґнетизував небіжку кождого дня і що она діставала тодї нервові напади, та називала обоє чужих злодіями і убийниками. По маґнетизованю попадала вдова в глубокий сон, а коли пробудила ся, маґнетизував еї Жув на ново. Так тревало шість місяцїв, доки нещастна жертва не умерла. Лїкар др. Лякасань, славний патольоґ заявив, що дїяльність Жува була великим проступком, бо він позбавив вдову і власної волї і житя та длятого заслугує на остру кару. На кождий спосіб годї буде дізнати ся правди про правдиву причину смерти обоїх Ґіндрандів.

— **Огні.** Величезні пожари, що зачали ся з весною сего року, навіщують все ще наш край, а своїми розмірами перевисшують всї давнїйші огнї. Сими днями наспіла знов цїла вязанка вістий з ріжних сторін краю про страшні пожежі, і так: В Полоничах, перемишляньского повіта, згоріло 17 с. м. 45 хат разом з будинками, з господарским знадібєм і зі всїми річами, так, що люди полишили ся лише в тім, що мали на собі. Крім того згоріла церков і приходство до тла, так, що з церкви не лишило ся й знаку, бо вітер навіть попіл порозносив. Місцевий парох о. Віктор Єзерский потерпів дуже велику шкоду. На першу вість о нещастю в Полоничах поспішили з помочию патріотичні міщани з Яричева, присилаючи для погорільцїв сто бохонцїв хлїба. — Того самого дня о 6-ій годині рано згоріло в Краснім коло Золочева 18 загород. В огни погибло двоє людий. — Страшне нещасте навістило 16 мая самбірский повіт. Того дня яко в день торговий (четвер), коли майже половина сїльского народа виходить до міста, вибух около полудня огонь в двох селах і до двох годин знищив в Мистковичах над 100 господарств, а в Гординї до 60, другого-ж дня 17 с. м. вигоріло в ночи 20 загород на самбірскім передмістю Середнє. (В Мистковичах погоріло около 40, а в Гординї десять господарів обезпечених в „Днїстрі“). Через се нещасте близько тисяч душ в повітї остало ся без даху і хлїба. Дня 17 с. м. виїхав сам ц. к. староста до погорілих сїл з двома возами хлїба і того-ж дня завязав ся в Самборі за почином о. Рабія ратунковий комітет. — В Поднїстрянах згоріли дві селяньскі хати, шкода була в части обезпечена. — В Острові згоріло 17 мая 32 загород, а більше як 250 душ лишило ся без даху і удержаня. З погорільцїв було лише 13 обезпечених. — Дня 19 мая погоріло господарство одного селянина в Гранках. Шкода виносить около 2.500 зр., а була обезпечена лиш на 1.050 зр.

Штука, наука і лїтература.

— **„Дзвінка“ ч. 10** містить: Конець повістки В. П. Авенаріюса „О чім комната говорить“; — байку Глїбова „Синиця“; — продовжене розвідки „Про гори“ М. Загірньої; — розвідки „Про жука грабаря“; — пяту часть „Подорожий Ґулївера“ Джонатана Свіфта; — продовжене арабскої казки „Абу Каземові капцї“ і загадки, ребуси, задачі і т. ин.

— **„Наша Доля“**, збірник праць ріжних авторів, появила ся яко друга книжка жіночої бібліотеки під редакциєю Наталії Кобриньскої. Ст. 106 + 2 нен. 8°. Цїна 50 кр. Набути можна або в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка у Львові, або у редакторки в Болехові.

Телеґрами.

Відень 21 мая. На вчерашнім засїданю Палати послів поставив пос. Шлєзінґер внесене, щоби задля дешевости нафти взяла держава на себе еї добуване. Внесене передано комісиї буджетовій.

Загреб 21 мая. В ночи з 17 на 18 с. м. розірвала вода греблю на рїцї Саві коло Велесовача і залила 5000 морґів засїяного поля. Серед населеня настала велика нужда.

Фльоренция 21 мая. Послїдне землетрясене наробило тут величезної шкоди. Серед людности настає вже поволи спокій.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

маленький і тоненький чоловічок сидїв перед столиком до писаня на високім триніжнім стільци, як на кони, так що годї було розпізнати, котрі ноги належали до професора а котрі до стільця. Він і не підвів голови від книжки, аж доктор доторкнув его плече рукою. Тодї подивив ся на него, але такими очима, немов би хотїв непокоячого викинути за двері.

Однако коли пізнав доктора, его погляд змінив ся. Він зліз з стільця, попросив гостя сїдати і мовчки вдивив ся в него.

— Даруйте, честний пане товаришу — почав доктор — що я перериваю вам ваше занятє в такій незвичайній годинї. Я знаю, як се неприємно нам ученим.

— Правда — сказав професор як найповажнїйше.

— Але се справа незвичайно важна і нагла і для того позволите, що я приступлю відразу до річи.

— Прошу, пане товаришу, без передмови, без передмови.

— Отже власне для того! — сказав доктор. — Я припускаю, що ви носите ся з гадкою оженити ся.

— Правда — відповів професор.

— Гарна дївчина —

— Але молода — сказав професор, трохи розворушуючись і перебираючи своє довге шпаковате волосє сухими пальцями. — Але молода, гарна і богата!

— Так. Як раз така сама! — Ви знаєте мою братаницю, Софійку, не давно, хочу казати перед роком бачили ви еї у мене і она як здавало ся зробила на вас користне враженє.

— Знов правда! — сказав професор підтягаючи ковнїр сорочки до гори.

— Отже як ви гадаєте? Моя братаниця старіє ся з кождим роком о дванайцять місяцїв і я бажав би, щоби ова дістала благородного, лагідного, ученого чоловіка, котрий був би милий яко зять і для мене.

— Правда, найчестнїйший пане докторе — відповів професор значно лагіднїйшим голосом як доси. — А що до того — ну, ви розумієте, що жених мусить — т. є. хотїв би мати певність в деяких подробицях, що....

— Але-ж очевидно, честний пане професоре, розумію — ви знаєте мої відносини — маєток моєї братаницї за моїм старанем подвоїв ся в послїдних двайцятьох лїтах і виносить тепер більше менше 50 тисяч.

Професор трохи не підскочив з радости, але чи то гадав, що лїпше не показувати утїхи, чи може слабість ніг не дозволила єму піднести ся, досить, що присів на кріслї і обмежив ся на тім, що схопив свого будучого тестя за обі руки і з виразом найбільшої вдячности видивив ся на него.

— Найблагороднїйший чоловіче — лепетав — до якої-ж великої вдяки ви мене обовязуєте! Так, се був ідеал моєї молодости — мого житя — поправив ся скоро — молода, гарна, богата! — О, она буде жити у мене як в раю — подруже рай на земли, а ми — ми будемо богами того раю! — кричав професор в одушевленю, стискаючи доктора.

— Гарно, гарно — відповів доктор і з трудом увільнив ся від професорских обіймів. — А як збогатить ся наша наука, пане професоре! Я кажу наша, бо ми будемо очевидно мешкати в однім домі.

— Так, так, в однім домі — відповів професор вже трохи менше приязно.

(Конець буде.)

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера